

Bases del Pla de

Biblioteques de Catalunya

novembre de 2012

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Sumari

A

Història	3
Pla de Biblioteques de Catalunya	5
Un model de sistema bibliotecari	6
Valors	7
Engranatge. Les Biblioteques de Catalunya avui	8
Reptes del sistema de Biblioteques de Catalunya	9
Eixos principals: objectius que perseguim amb la racionalització	10

B

Recursos nacionals i locals de suport a les biblioteques públiques de Catalunya	11
Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya	
Marc d'actuació de les Administracions	12
Distribució de la despesa de funcionament per administracions (2010)	13
Distribució de la despesa	14
La nova organització proposada vol garantir	15
Funcions actuals del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya	16
Noves Funcions del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya	17
Quadre de serveis actuals de biblioteques públiques	18
Quadre de serveis futurs	19

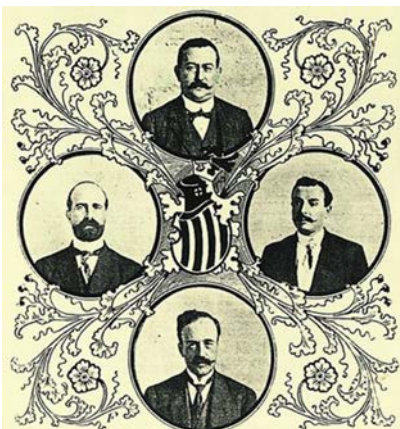
C

Pla d'accions estratègiques	20
Objectius estratègics. Redefinició model de xarxes	21
Lideratge en el Pla Nacional de Foment a la Lectura	22
Biblioteques públiques amb denominació d'origen	23

D

Impacte en la ciutadania	24
Situació 2012 vs. Situació 2014	25
Titulars per a la premsa. SOM MODEL	28

Història

L'herència en matèria de biblioteques és notable. Prop d'un segle ens separa de l'aportació decidida de la Mancomunitat de Catalunya a la creació d'una xarxa de biblioteques públiques. Persones de la talla d'Eugeni d'Ors, Jordi Rubió i Prat de la Riba van liderar una aposta estratègica i ben definida d'un model innovador i professionalitzat de biblioteques catalanes. Des de la primera Llei sectorial, promoguda l'any 1934 per la Generalitat republicana, fins a l'actual Llei 4/1993 el país ha articulat les seves biblioteques en base a reglamentacions que han estat referència a Europa.

Les biblioteques públiques són de titularitat municipal. L'administració local crea, regula, organitza i gestiona les biblioteques d'acord amb les normes establertes.

La Generalitat de Catalunya, com a primera institució del país, té la responsabilitat de regir, planificar, gestionar i avaluar el Sistema Bibliotecari de Catalunya.

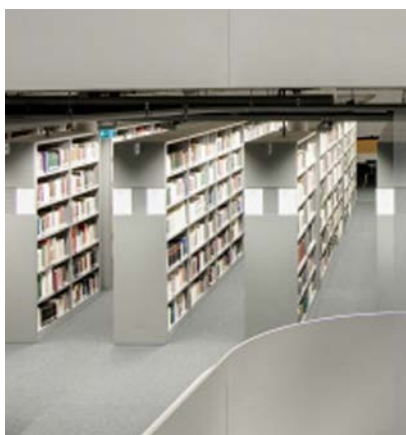
En el s. XXI les biblioteques públiques s'han configurat com a motors culturals dels seus territoris i estan potenciant la informació i la cultura en totes les seves dimensions. Han estat escenari de l'arribada dels nous suports informatius que avui conviuen amb els mitjans tradicionals. Actualment són espais de creativitat, de socialització i d'acollida.

En el cas de les biblioteques públiques, els municipis, els consells comarcals, les diputacions i el govern del país han treballat de manera conjunta per dotar la ciutadania d'un sistema solvent, fruit d'un treball de planificació rigorosa que ha obtingut un **alt nivell de satisfacció per part de la ciutadania**. La trajectòria, la cohesió i el compromís d'un gran col·lectiu professional de bibliotecàries i bibliotecaris, així com de la resta de personal tècnic d'aquests equipaments culturals de proximitat, també han fet possible aquest èxit.

Però certament la situació actual presenta **mancances importants a nivell organitzatiu**. Aquestes mancances han estat reivindicades des de la publicació de la Llei vigent de biblioteques i han estat diagnosticades a partir del consens entre els agents polítics i socials, els professionals, i la ciutadania. Aquest Pla de biblioteques té l'objectiu de vèncer aquestes mancances.

A large, bold, black graphic of the letter 'A' is positioned on the left side of the page. The 'A' is composed of thick, solid black lines. The top bar is a simple horizontal line. The two vertical strokes are slightly tapered towards the top. The crossbar is a horizontal line connecting the two vertical strokes. The entire graphic is set against a solid red background.

Pla de
Biblioteques
de Catalunya

Un model de sistema bibliotecari

Un model de sistema bibliotecari que garantirà que els ciutadans de Catalunya puguin accedir ràpidament als fons i serveis bibliotecaris que paguen.

Un model de referència per a millorar com a persones i com a col·lectiu.

Contribuirà a donar respostes pertinents a les preguntes de la societat catalana i generar compromís social. El sistema bibliotecari oferirà accés òptim a recursos informatius mitjançant serveis moderns i de qualitat.

El model de sistema bibliotecari serà exigent, compromès amb la **societat digital i la sostenibilitat econòmica.**

Valors

Valors estratègics:

Eficiència Accessibilitat Vitalitat Innovació

Sistema Bibliotecari eficient que superi la seva mediatització per inadequades divisions administratives. Requereix els corresponents acords institucionals, que dificulten la prestació de serveis a la ciutadania. Cal adoptar un Reglament racionalitzador de competències administratives amb l'objectiu d'aconseguir un Sistema Únic de Biblioteques.

Les biblioteques com a garants de l'accés al patrimoni bibliogràfic, a la informació i al coneixement. Vetllaran per la identificació i l'accés únic, transparent i lliure, a tota la documentació que existeixi al país, sigui en formats tradicionals o en suports digitals.

El model de biblioteques ha de garantir una carta de serveis a l'alçada de la seva ciutadania, que completi l'oferta de serveis impulsada fa cent anys per la Mancomunitat de Catalunya amb un ventall d'iniciatives culturals propi d'una societat en canvi constant. Les biblioteques del país seran agents de vitalitat cultural en les comunitats on es trobin inserides.

Les biblioteques catalanes han de ser innovadores per aconseguir un model de referència a nivell europeu, adequant les bones pràctiques que ja existeixen arreu a la realitat catalana a una ciutadania que reclama solucions contemporànies i noves oportunitats.

Engranatge

Les Biblioteques
de Catalunya
avui

Biblioteques públiques municipals:

Més eficients i coordinades amb el territori.

Amb catàleg únic

Amb garantia de serveis de qualitat.

Biblioteques escolars:

potenciació de la coordinació amb les biblioteques públiques. Estructura de coordinació conjunta entre el Dept. d'Ensenyament i el Dept. de Cultura.

Biblioteques universitàries:

adopció de mesures de coordinació interbibliotecària.

Biblioteca de Catalunya: lideratge de nous projectes patrimonials pioners.

Biblioteques especialitzades: major coordinació i difusió a la ciutadania.

Activació del Consell de Biblioteques de Catalunya, coordinat pel Servei de Biblioteques de la Generalitat.

Objectius: proposar línies de coordinació bibliotecària i avaluar l'eficiència del sistema.

Eixos principals:
objectius que perseguim amb la
racionalització

- **Promoure la coordinació interadministrativa per tal de fer efectiu un veritable Sistema Únic Bibliotecari.**

- **Actualitzar els sistemes de suport i cooperació a les biblioteques.**

- **Evitar la duplictat de recursos, serveis i accions promocionals de les biblioteques.**

Recursos
nacionalls
i locals de
suport a les
biblioteques
públiques de
Catalunya

Marc d'actuació de les Administracions: qui fa què dins el SLPC

Ajuntaments

- Fixar els objectius de la biblioteca
- Determinar el model de col·lecció i el tipus de serveis
- Establir les condicions i la forma d'accés als serveis
- Regular horaris
- Nomenar i contractar el personal
- Facilitar les condicions que permetin que la biblioteca pugui operar de manera coordinada amb la resta del Sistema de Lectura Pública

Consells Comarcals

- Funcions de comarcalitat en les biblioteques centrals comarcals

Diputacions Provincials

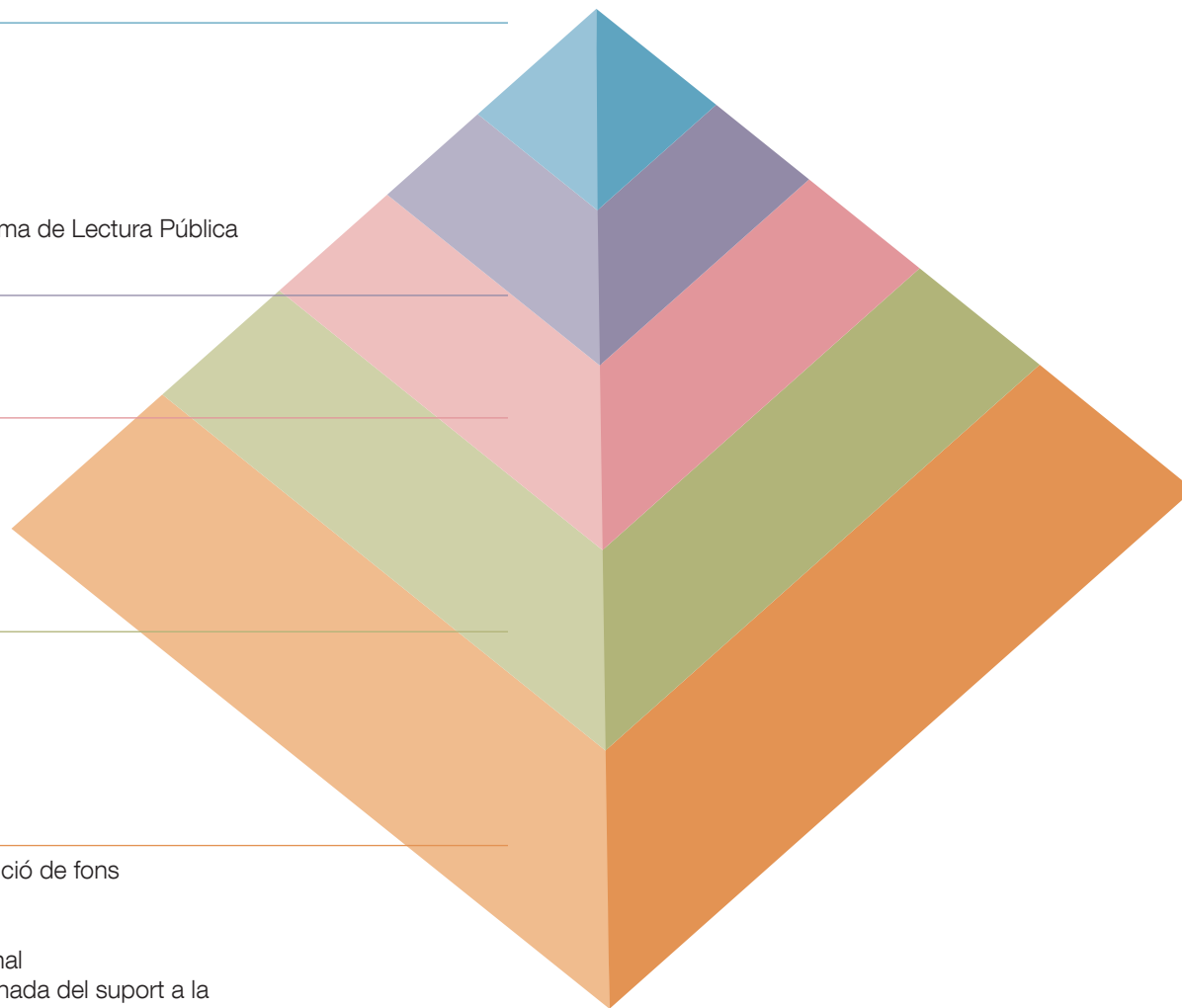
- Adquisició de fons
- Proveïment de catalogació centralitzada
- Elaboració del Catàleg Col·lectiu de la Lectura Pública
- Suport tècnic i informàtic a les biblioteques
- Serveis bibliotecaris mòbils, Quan el seu abast sigui supracomarcal

Generalitat de Catalunya –CEPSE

- Informació bibliogràfica i documental selectiva
- Tractament de fons duplicats i sobrers
- Redistribució de fons
- Coordinació de préstec interbibliotecari
- Fons de suport al préstec

Generalitat de Catalunya

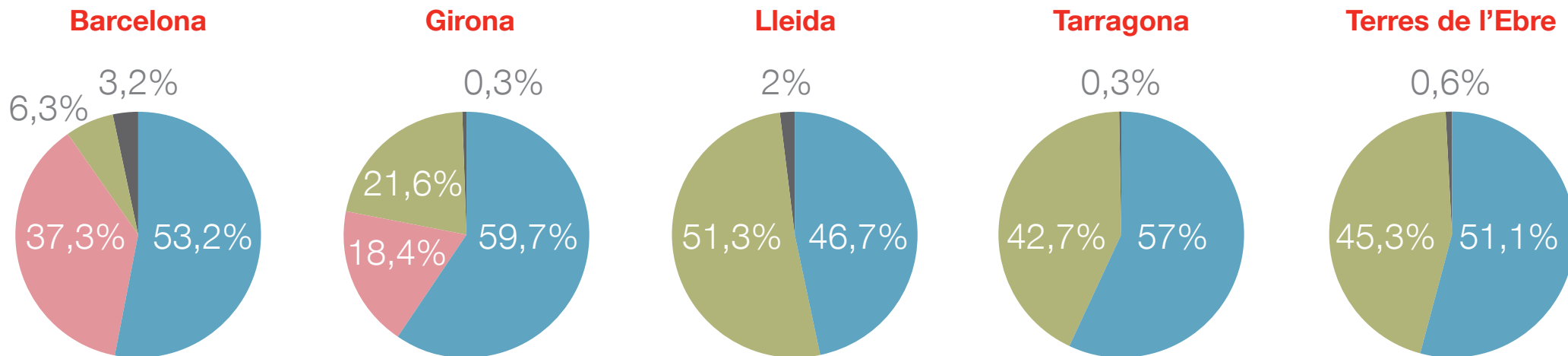
- Assessorament i col·laboració amb els serveis regionals en l'adquisició de fons
- Coordinació i gestió del Catàleg Col·lectiu de la Lectura Pública
- Promoció de les biblioteques
- Investigació bibliotecària, formació permanent i reciclatge de personal
- Coordinació dels serveis regionals a fi de garantir una gestió cohesinada del suport a la lectura pública en tot el territori
- Impulsió, seguiment i supervisió de l'aplicació de les determinacions del Mapa de la Lectura Pública

Distribució de la despesa de funcionament per administracions (2010):

	Ajuntaments	Diputacions	Generalitat	Altres*	Total
Barcelona	46.445.313 €	32.456.908 € €	5.527.896 € €	2.739.116 € €	87.169.233 € €
Girona	7.289.742 €	2.251.506 € €	2.638.332 € €	37.066 € €	12.216.646 € €
Lleida	2.525.890 €	0 €	2.774.456 € €	103.237 € €	5.403.583 € €
Tarragona	3.659.818 €	0 €	2.743.236 € €	14.969 € €	6.418.023 € €
Terres de l'Ebre	1.302.274 €	0 €	1.088.698 € €	13.543 € €	2.404.516 € €
Catalunya	61.223.037 €	34.708.414 €	14.772.618 €	2.907.932 €	113.612.001 €

*Altres: Ministeri de Cultura i consells comarcals (Garrigues i Segarra).

Personal serveis centrals

	Nombre total de personal	Cost total
Servei de Biblioteques	41	1.504.411 €
Gerència Biblioteques Diputació de Barcelona	56	2.296.000 €*
Consorti de Biblioteques de Barcelona	25	1.198.910 €
Central de Biblioteques de Girona	14	536.592 €
Central de Biblioteques de Lleida	8	260.234 €
Central de Biblioteques de Tarragona	7	258.299 €
Central de Biblioteques de Terres de l'Ebre	5	170.519 €
Catalunya	100	2.730.055 €

* Dada aproximada, però encara no disponible.

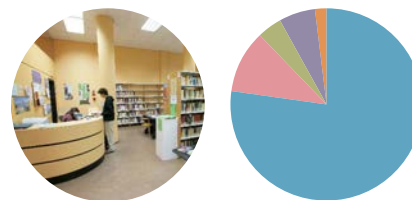

Serveis centrals sobre despesa total

	Despesa total a biblioteques	Despesa serveis centrals*	% despesa serveis centrals sobre despesa total
Barcelona	87.169.233 €	9.994.280 €	11,5 %
Girona	12.216.646 €	1.208.026 €	9,9 %
Lleida	5.403.583 €	605.597 €	11,2 %
Tarragona	6.418.023 €	341.364 €	5,3 %
Terres de l'Ebre	2.404.516 €	295.319 €	12,3 %
Catalunya	113.612.001 €	12.444.586 €	11,0 %

* Inclou serveis regionals de suport i prorrateig de la despesa dels serveis nacionals.

Distribució de la despesa (2010):

Personal a les biblioteques

	Bibliotecaris	Auxiliars de biblioteques	Altres categories	Total personal	Cost total personal a les biblioteques
Barcelona	370	705	218	1.293	47.469.322 €
Girona	69	129	32	230	6.490.174 €
Lleida	28	56	18	102	2.575.838 €
Tarragona	34	65	22	121	3.711.903 €
Terres de l'Ebre	9	21	8	38	1.102.884 €
Catalunya	513	985	301	1.784	61.350.122 €

Adquisició de fons per territori

	Adquisició de fons
Barcelona	9.055.511 €
Girona	1.992.209 €
Lleida	798.321 €
Tarragona	876.257 €
Terres de l'Ebre	439.443 €
Catalunya	13.161.741 €

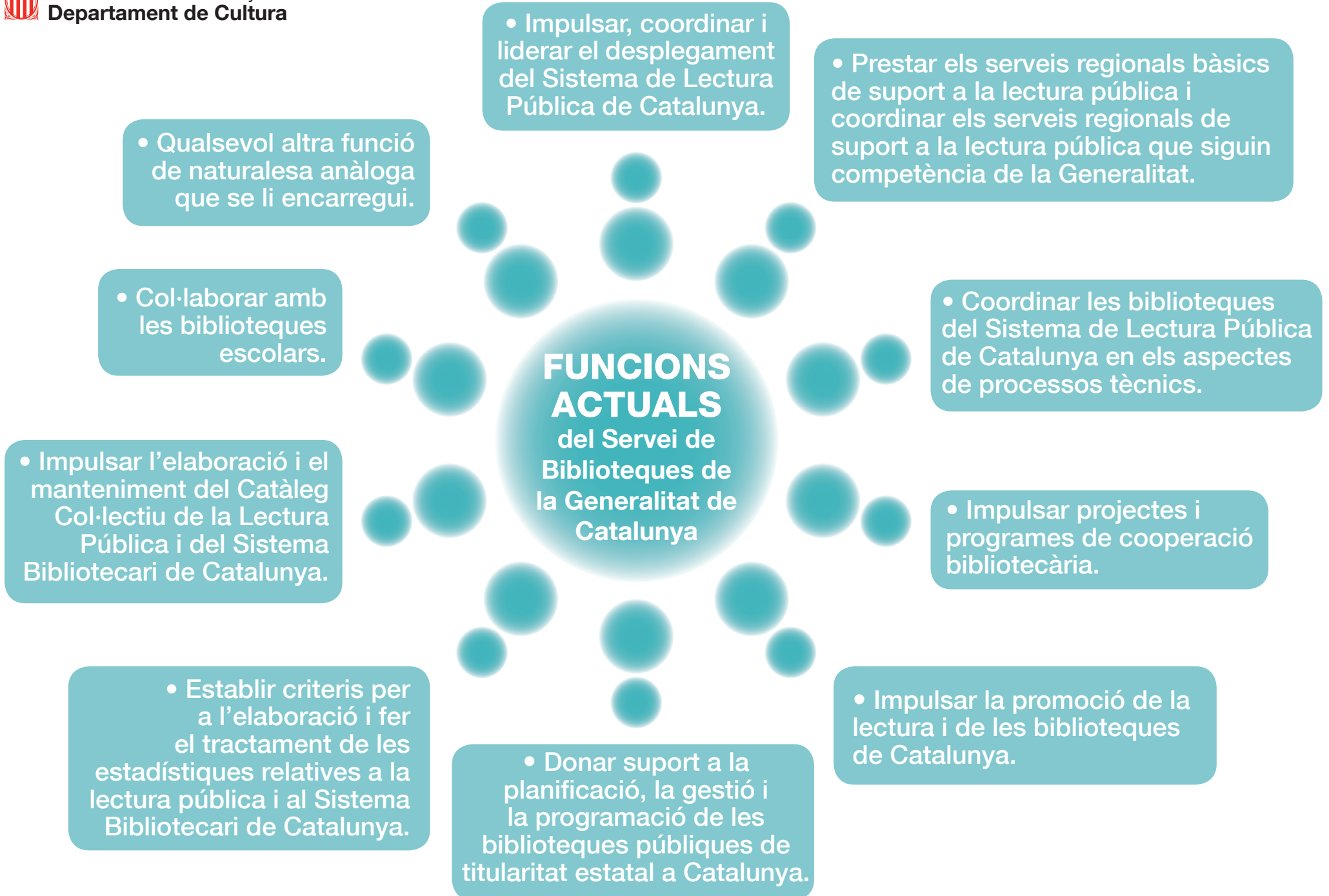

La nova organització proposada vol garantir:

- Col·leccions i serveis més eficients gràcies a la major coordinació dels serveis tècnics.
- Catàleg únic del Sistema bibliotecari de Catalunya.
1a fase: unificació catàlegs lectura pública.
- Accés al préstec interbibliotecari en un termini màxim de 72h. a tot el territori.
- Reglament bàsic únic: el ciutadà sabrà què pot sol·licitar a qualsevol de les biblioteques.
- Uns professionals més motivats i amb més coneixements de prescripció cultural.

B

- Dissenyar polítiques públiques aplicables a totes les biblioteques.

- Assegurar l'acompliment de les polítiques bibliotecàries a tot el territori.

**NOVES
FUNCIONS**
del Servei de
Biblioteques de
la Generalitat de
Catalunya

- Establir nexes de cooperació entre el sistema de biblioteques públiques, biblioteques universitàries, escolars, biblioteques d'arxius, de museus, centres culturals, etc.

- Coordinar accions de promoció lectora i cultural en xarxa, amb especial atenció al món editorial i a la creació literària.

- Coordinar juntament amb la Biblioteca de Catalunya accions i recursos per a la digitalització, publicació i preservació del patrimoni a Internet.

- Dirigir i coordinar els normativa i estàndards sobre lectura pública, i el Pla nacional de biblioteques.

Quadre de serveis **actuals** (2012) de biblioteques públiques

	Ajuntaments i Generalitat	Ajuntaments província BCN i Diputació de Barcelona	Ajuntament de BCN i Biblioteques de BCN
Serveis Centrals a Biblioteques	358 SLPC TOTAL 3 BPE Girona: 53 bibs. Lleida: 37 bibs + 2 bibliobusos Tarragona: 22 bib. Terres Ebre: 19 bib.	2012: 208 biblioteques (134 municipis)	38 biblioteques.
Serveis a biblioteques de nova creació	Servei Generalitat	Servei Diputació de Barcelona	Servei Diputació de Barcelona
Gestió del catàleg	Argus (Generalitat de Catalunya)	Aladí (Diputació de Barcelona)	Aladí
Foment de la lectura	Pla Nacional de Foment a la lectura	Pla per a les biblioteques i per als bibliobusos Diba	Catàleg propi d'activitats
Avaluació de biblioteques		Cercle de comparació Intermunicipal Enquestes de satisfacció dels usuaris	Pla de gestió per competències
Préstec interbibliotecari	CEPSE *Territori desigual Gratuït	Només província de Barcelona Conveni Catalunya Caixa. Copagament ciutadà	Gratuït entre les biblioteques de Barcelona ciutat
Selecció de fons	SAB (català i occità) SOLAR (revistes) Bibliografies selectives	Comissió pròpia de selecció Política pròpia de col·leccions	Idem Diputació de Barcelona
Bibliobusos	Bibliobusos 2 Lleida	9 província BCN	
Estadístiques	Síntesi (2012)	Estadístiques pròpies	Estadístiques pròpies
Projectes 2013	Sistema únic bibliotecari Préstec digital Major lideratge en el Pla Nacional de Foment a la lectura	Pla estratègic 2012-2015. 2 línies: 1. Enfortir els municipis-sostenibilitat i qualitat. 2. Promoure el treball en xarxa	Pla d'acció anual

Quadre de serveis **futurs** (2014) de biblioteques públiques.
 Oferta de serveis de qualitat equivalents a tots els ciutadans.

SITEMA ÚNIC DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES	
Servei de Biblioteques de la Generalitat, amb tots els Serveis territorials (vegeu Mapa Sistema resultant)	358 SLPC TOTAL (maig 2012) 3 BPE 6 serveis territorials amb 1 directrius coordinades
Serveis a biblioteques de nova creació	Servei unificat per a tot el territori de 2 serveis a 1 únic servei
Gestió del catàleg	Catàleg Nacional únic de 2 catàlegs de Biblioteques Públiques a 1 sol catàleg
Foment de la lectura	Pla Nacional de Foment a la Lectura Accions coordinades a tot el territori
Avaluació de biblioteques	Únic model d'avaluació per a tot el territori, adoptant les millors pràctiques professionals. Actualment hi ha territoris sense model d'avaluació
Préstec interbibliotecari	CEPSE Sistema nacional de préstec interbibliotecari. Unificació de criteris per a tot el territori. de 3 proveïdors a 1 proveïdor
Selecció de fons	Sistemes d'adquisició bibliotecària i gestió de col·leccions unificada. + Eficiència, economia d'escala, major consens
Bibliobusos	Creació d'un grup de treball per coordinar els 11 bibliobusos.
Estadístiques	Síntesi (model Generalitat 2012) de 2 models estadístics a 1 sol model
Projectes 2012	Pla Nacional de Biblioteques 2014 Pla Nacional de Foment a la Lectura 2012-2014

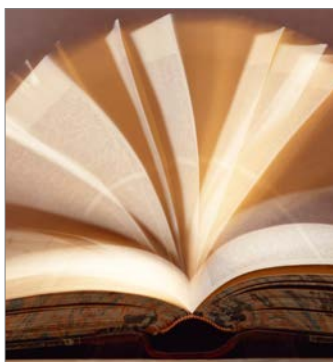

Pla d'accions estratègiques

Objectius estratègics

Redefinició model de xarxes

2013 Aprovació del Decret de desplegament parcial de la Llei 4/1993, de 18 de març, del Sistema Bibliotecari de Catalunya, que inclourà novetats en:

- **Mesures de coordinació del sistema bibliotecari de Catalunya**
- **Regulació de la prestació dels serveis nacionals i regionals de suport a la lectura pública i el personal de les biblioteques.**
- **Mesures d'impuls per a la coordinació de les biblioteques catalanes: marc i accions dels serveis bibliotecaris.**
- **Actualització del repartiment competencial entre administracions per tal d'eliminar duplicitat i augmentar l'eficiència.**
- **Regulació del personal de les biblioteques catalanes**

Lideratge en el Pla Nacional de Foment a la Lectura

2013

- **Plataforma** descàrrega de llibres digitals i de continguts culturals
- **Prescripció bibliotecària:** accions formatives amb la ILC, la UB, Gremi d'editors, Gremi de llibreters i altres.
- **Biblioteques amb denominació d'origen:** biblioteques mediterrànies, més socials. Projecte de maridatge de la cultura del vi i la cultura literària a les 12 D.O. vinícoles del territori català.
- **Verbalíada:** projecte d'animació cultural a les biblioteques per a joves de 12 a 18 anys.
- 10 x 10 **editorials:** programa d'apropament de les editorials als equips de biblioteques. GLAM
- **Viquipèdia:** donem més valor als fons de les biblioteques. Liderem el moviment GLAM (Galleries, Libraries, Archives & Museums)

Biblioteques públiques amb denominació d'origen

2012

- Cicle **cinema i biblioteques** a la Filmoteca de Catalunya
- **Festa anual** del Dia de la Biblioteca
- **Revetlla de Sant Jordi** a les biblioteques
- Pla pilot personal de serveis centrals i responsables, **a primera línia** de les biblioteques un dia al mes.
- 8 de novembre trobada dels responsables de biblioteques públiques de Catalunya.
- **Nova web** del servei de biblioteques
- **Més promocions, subscripcions i avantatges** pels usuaris de biblioteques i major presència de les biblioteques als mitjans.

Impacte en
la ciutadania

Situació 2012 vs. Situació 2014

- **Accés físic unificat amb el préstec interbibliotecari nacional:** Garantir que els ciutadans de Catalunya tinguin accés a qualsevol document d'una biblioteca pública en un termini màxim de 72h.
- **Millores en la selecció i tractament de col·leccions:** criteris de selecció més acurats i coordinats. Bibliotecaris més ben formats com a prescriptors culturals.
- **Carnet únic** per accedir a totes les biblioteques finançades amb fons públics
- **Creació del Catàleg Nacional de Catalunya:** possibilitat d'identificar i localitzar qualsevol document de les biblioteques, amb accés al document digital, o digitalitzat, quan sigui possible.
- **La Biblioteca pública, el club de cultura més gran:** biblioteques amb estàndards de qualitat i dinàmiques. Amb serveis innovadors: noves propostes presencials i virtuals. Nous públics. Incrementem el sentiment de pertinença.

Situació 2012 vs. Situació 2014

- Equipaments bibliotecaris ben dimensionat: **flexibilització dels estàndards** per adequar-los al context actual. Recerca de la màxima eficiència i cura en la distribució dels espais.
- **Serveis bàsics que es milloraran:** garanties de qualitat i estàndards d'ús que es volen oferir regulats en reglaments comuns.
- **2014: 100 anys d'un projecte de biblioteques pioner a Europa:** celebrant un model català.

- **A nivell nacional:**

- “Projecte biblioteques que canvien vides”.
- El llibre de les biblioteques: experiències.
- Apadrinant biblioteques.

- **A nivell internacional:**

- “Jornades internacionals: passat i futur de les biblioteques públiques”.
- Programa català d'intercanvis de professionals de biblioteques.

Situació 2012 vs. Situació 2014

- **Noves respostes que les biblioteques hauran de donar: L'APOSTA DEL MODEL CATALÀ** de sistema bibliotecari
- **Una aposta per una comunitat més cívica, que fomenta la identitat nacional.**
- **Una aposta per posar en valor els coneixements humanístics.**
- **Una aposta per visualitzar el foment del progrés econòmic des de les biblioteques**

Titulars per a la premsa. **SOM MODEL**

Titulars de premsa:

- D.O. Biblioteques de Catalunya
- El Servei de Biblioteques de la Generalitat lidera un nou model de biblioteques més proper a l'usuari: es prioritzarà l'atenció de qualitat i l'eficiència en els serveis.
- Ara sí: una única xarxa de biblioteques públiques.
- Catàleg únic, biblioteques úniques.
- Els bibliotecaris, referents en la cultura del territori.
- Les biblioteques públiques, epicentre de creació i reflexió social.
- Amb els llibres i també amb la gent: biblioteques obertes a les propostes de la seva ciutadania.

